Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000877

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-03-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цьомра Володимир Юрійович

2. Volodymyr Y. Tsomra

Кваліфікація: 081

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2331-9084

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 28-03-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7870

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17

Тема дисертації:

1. Теоретико-правові аспекти формування правосуб'єктності юридичної особи

2. Theoretical and legal aspects of the formation of the legal personality of a legal entity

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню основних етапів формування правосуб'єктності юридичної особи на підставі аналізу та синтезу відповідних галузевих підходів та концепцій, що стосуються проблем формування правосуб'єктності юридичних осіб – суб'єктів господарського та інших галузей права. Визначено, що правосуб'єктність юридичної особи – це система таких індивідуальних ознак, які дозволяють виділити та індивідуалізувати конкретну юридичну особу з-поміж інших юридичних осіб та закріплює правовий зв'язок такої юридичної особи із зовнішнім світом, залежно від його місця в цьому світі. Обґрунтовано, що правоздатність юридичної особи – це реальна можливість конкретно ідентифікованого та відокремленого від іншої правової реальності суб'єкта права бути центром правової дійсності, автором, носієм та реалізатором прав, інтересів та обов'язків. Переважна більшість юридичних осіб наділені загальною або універсальною правоздатністю, тобто такі юридичні особи можуть займатись будь-якою діяльністю, яка

не заборонена законом; спеціальна правоздатність юридичної особи означає можливість здійснювати лише окремо визначену діяльність. Такі обмеження встановлюються лише для окремих видів юридичних осіб, які створюються для виключної діяльності. Доведено, що дієздатність юридичної особи є широким системоутворюючим поняттям, що включає такі здатності: правонабувальна (конкретна можливість суб'єкта права набувати права чи обов'язки); правореалізуюча (втілення правових норм у процесі діяльності) та правовиконавча (можливість суб'єкта права своїми діями реалізовувати раніше набуті права та виконувати покладені на нього обов'язки); праворозпорядча (можливість суб'єкта права самостійно на свій розсуд розпоряджатись своїми правами, реалізовувати їх чи відмовитись від реалізації (як пасивна форма реалізації права), уповноважити третю особу на їх реалізацію або припинити їх тощо); деліктоздатність (здатність особи відповідати за вчинені нею чи її законними представниками делікти). Розроблено класифікацію видів правосуб'єктності юридичної особи, які визначають її здатність брати участь у різних правовідносинах. Виокремлено цивільну правосуб'єктність – здатність мати цивільні права та обов'язки, тобто здатність володіти майном, укладати договори, нести відповідальність за своїми зобов'язаннями, а також можливість своїми діями набувати цивільних прав та створювати цивільні обов'язки, що реалізується через її органи; господарську правосуб'єктність – визначена законодавством можливість бути учасником господарських правовідносин, набувати та реалізовувати через свої органи чи учасників права, інтереси та обов'язки, включаючи участь у торгах, підписання контрактів, здійснення господарських операцій тощо; адміністративну правосуб'єктність – онтологічна властивість суб'єктів адміністративного права, яку вони отримують внаслідок дії галузевих правових норм, що наділяє такого суб'єкта визначеним колом прав та обов'язків та встановлює специфічні шляхи та методи їхньої реалізації; трудову правосуб'єктність – визначена нормами трудового права властивість юридичної особи мати, володіти, здійснювати трудові права, обов'язки, а також нести юридичну відповідальність за їх невиконання чи неналежне виконання; міжнародну правосуб'єктність – здатність юридичної особи своїми діями набувати міжнародних прав та створювати міжнародні обов'язки, тобто брати участь у міжнародних правовідносинах, включаючи підписання міжнародних угод, участь у міжнародних організаціях, ведення зовнішньоекономічної діяльності. Ключові слова: суб'єкт права, юридична особа, об'єднання юридичних осіб, філії, представництва, правосуб'єктність, дієздатність, правоздатність, формування правосуб'єктності, обсяг правосуб'єктності, зміст правосуб'єктності, обмеження правосуб'єктності, наділення правосуб'єктністю, правове регулювання, правовий статус, українське право, теорія фікції, установчі документи, правова система.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of the main stages of the formation of the legal personality of a legal entity based on the analysis and synthesis of relevant branch approaches and concepts related to the problems of the formation of the legal personality of legal entities - business entities and other branches of law. It was determined that the legal personality of a legal entity is a system of such individual features that allow to distinguish and individualize a specific legal entity from among other legal entities and establishes the legal relationship of such a legal entity with the outside world, depending on its place in this world . It is substantiated that the legal capacity of a legal entity is a real possibility of a specifically identified and separated from other legal reality subject of law to be the center of legal reality, the creator, bearer and implementer of rights, interests and obligations. The vast majority of legal entities are endowed with general or universal legal capacity, that is, such legal entities can engage in any activity that is not prohibited by law; special legal capacity of a legal entity means the ability to carry out only separately defined activities; such restrictions are established only for certain types of legal entities that are created for exclusive activities. It has been proven that the legal capacity of a legal entity is a broad system-forming concept that includes the following elements (or abilities): right-acquiring (the specific ability of a legal entity to acquire rights or obligations); right-implementing and law-enforcing (the ability of the subject of the right to exercise previously acquired rights and perform the duties assigned to him by his actions); law enforcement (the right subject's ability to dispose of his rights independently at his own discretion, exercise them or refuse to exercise them (as a passive form of exercise of the right), authorize a third party to exercise them or terminate them, etc.); tort capacity (a person's ability to be responsible for torts committed by him or his legal representatives). A classification of types of legal personality of a legal entity has been developed, which

determine its ability to participate in various legal relations: civil legal personality - defines the ability to have civil rights and obligations, i.e. the ability to own property, enter into contracts, bear responsibility for one's obligations, as well as the ability to acquire civil rights and create civil duties through its actions, is realized through its bodies; economic legal entity is a legally defined opportunity to be a participant in economic legal relations, to acquire and exercise rights, interests and obligations through its bodies or participants, including participation in tenders, signing contracts, carrying out economic transactions, etc.; administrative legal personality is an ontological property of subjects of administrative law, which they receive as a result of the action of sectoral legal norms, which endows such a subject with a certain range of rights and obligations and establishes specific ways and methods of their implementation; labor legal personality is the property of a legal entity to have, possess, and exercise labor rights and obligations, as well as to bear legal responsibility for their non-fulfillment or improper fulfillment, defined by the norms of labor law; international legal personality is the ability of a legal entity to acquire international rights and create international obligations through its actions, i.e. to participate in international legal relations, including signing international agreements, participating in international organizations, conducting foreign economic activities. Key words: legal entity, legal entity, association of legal entities, branches, representative offices, legal personality, legal capacity, legal capacity, formation of legal personality, scope of legal personality, content of legal personality, limitations of legal personality, assignment legal personality, legal regulation, legal status, Ukrainian law, theory of fiction, constituent documents, legal system.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Цьомра В. Ю. Історія розвитку правосуб'єктності юридичної особи (на ранніх етапах розвитку юриспруденції). Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2018. № 6. Т. 1. С. 45–47. URL: http://apnl.dnu.in.ua/6_2018/tom_1/11.pdf.
- 2. Цьомра В. Ю. Огляд основних теорій сутності юридичної особи та їхній вплив на уявлення про її правосуб'єктність. Правничий вісник Університету «КРОК». 2018. № (31). С. 121–127. URL: https://lbku.krok.edu.ua/krok-university-law-journal/article/view/105
- 3. Цьомра В. Ю. Загальнотеоретичний підхід до розуміння категорій «юридична особа» та «правосуб'єктність». Держава та регіони. Серія: Право, 2019. № 1(63). С. 29–33. URL: http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/1_2019/7.pdf
- 4. Цьомра В. Ю., Корильчук С. Т., Оленюк Д. О. Розвиток штучного інтелекту в сучасній юриспруденції. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. 2023. № 38. С. 100–108. URL: http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8272652 (0.33 др. арк., особисто автору - 0,1 др. арк.: внесок автора відображено на сторінках 103-107 у частині дослідження, яке присвячено аналізу інструментів та ресурсів штучного інтелекту та їх участі у правових процесах)
- 5. Цьомра В. Ю. Державна реєстрація як засіб легітимації правосуб'єктності юридичної особи. Прикарпатський юридичний вісник. 2023. Вип. 2 (49). С. 82–87. URL: https://doi.org/10.32782/pyuv.v2.2023.16
- 6. Цьомра В. Ю. До питання формування волі юридичної особи. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. №4. С. 66–69. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-4/13

- 7. Цьомра В. Ю. Обмеження правосуб'єктності юридичних осіб (теоретико-прикладний аспект). Право та державне управління. 2023. № 2. С. 38–45. URL: https://doi.org/10.32840/pdu.2023.2.5
- 8. Цьомра В. Ю. Особливості утворення та державної реєстрації громадських об'єднань. Правова позиція. 2023. № 2 (39). С. 65–69. URL: https://doi.org/10.32782/2521-6473.2023-2.13
- 9. Цьомра В. Ю. Особливості формування правосуб'єктності окремих категорій юридичних осіб (на прикладі неприбуткових організацій). Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. 2023. Т. 34 (73). № 1. С. 28–33. URL: https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2023.1/05
- 10. Цьомра В., Тимошенко Л., Шишлюк В. Правові аспекти діяльності фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб. Актуальні проблеми сучасної науки. 2023. № 7 (13). С. 421–432. URL: https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-7(13)-421-432. (0.5 др. арк., особисто автору - 0,15 др. арк.: внесок автора відображено на сторінках 427-431 у частині дослідження, яке присвячено аналізу правосубєктності юридичних осіб та питань державної реєстрації).
- 11. Бортняк В. А., Цьомра В. Ю. Загальнотеоретичний аналіз правосуб'єктності об'єднань юридичних осіб. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія «Право». 2023. Вип. 75: Ч. 2. С. 12–19. URL: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.75.2.2
- 12. Цьомра В. Ю. Наділення штучного інтелекту правовою суб'єктністю: проблеми теорії та практики. Věda a perspektivy. 2023. № 11(30). С. 520–536. URL: https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-11(30)-520-536
- 13. Terletskyi , R. ., Mykolaiets , A. ., Tsomra , V. ., Lehan , I. ., & Myroniuk , O. Legal framework for interaction between public and religious organizations and the state. Lex Humana, № 16 (1), 2023. С. 53–66. URL: https://seer.ucp.br/seer/index.php/LexHumana/article/view/2840
- 14. Bortniak, K., Merdova, O., Tsomra, V., Daraganova, N., & Mykhailov, R. Experience of administrative and legal support for control and supervision. Amazonia Investiga, 12(63), 2023. 289–298. URL: https://doi.org/10.34069/AI/2023.63.03.27

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U102027

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бортняк Катерина Василівна

2. Katerina V. Bortnyak

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6319-0409

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мосьондз Сергій Олександрович

2. Serhii O. Mosondz

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4417-1074

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватний вищий навчальний заклад "Університет сучасних знань"

Код за ЄДРПОУ: 31839933

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, 57/3, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Апаров Андрій Миколайович

2. Andrij M. Aparov

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9674-8360

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Губарєв Сергій Володимирович

2. Sergiy V. Hubariev

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0340-8514

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горєлова Вероніка Юріївна

2. Veronica Y. Gorelova

Кваліфікація: к.ю.н., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6536-2422

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Пєтков Сергій Валерійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Пєтков Сергій Валерійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, Масик Марія Зіновіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна